

Semestrální zkouška ISS, 1. opravný termín, 15.1.2013, skupina A

Login: ..... Příjmení a jméno: ..... Podpis: .....
(čitelně!)

Příklad 1 Cosinusovka může být zapsána jako $x(t) = C_1 \cos(\omega_1 t + \phi_1)$ nebo jako $x(t) = C_1 \cos(\omega_1(t + \tau))$.
Určete hodnotu τ pro cosinusovku: $x(t) = 40 \cos(20\pi t + \pi)$

$$\phi_1 = \omega_1 \tau, \quad \tau = \frac{\phi_1}{\omega_1} = \frac{\pi}{20\pi}$$

$$\tau = \frac{1}{20} = 0,05 \text{ s}$$

Příklad 2 Určete základní periodu N_1 diskrétního harmonického signálu: $x[n] = 10 \cos(n)$

$$N_1 \omega_1 = k 2\pi$$

$$N_1 \cdot 1 = k 2\pi \quad - \text{nejde najít } N_1$$

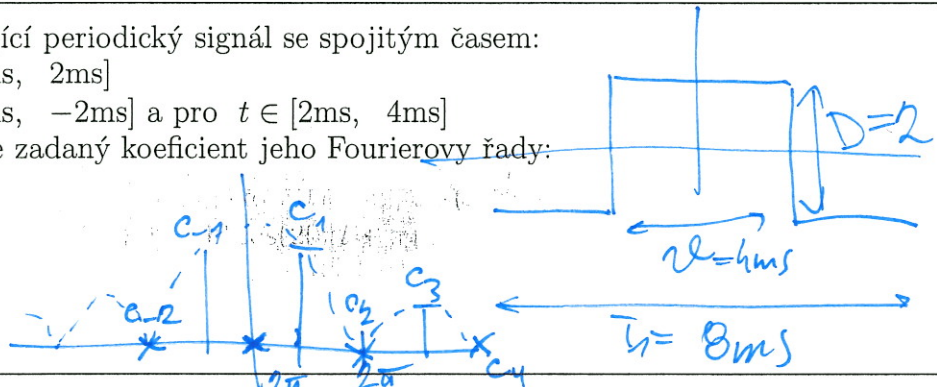
$N_1 = \dots$ *neexistuje*

Příklad 3 Je dán následující periodický signál se spojitým časem:

$$x(t) = \begin{cases} 1 & \text{pro } t \in [-2\text{ms}, 2\text{ms}] \\ -1 & \text{pro } t \in [-4\text{ms}, -2\text{ms}] \text{ a pro } t \in [2\text{ms}, 4\text{ms}] \end{cases}$$

s periodou $T_1 = 8 \text{ ms}$. Určete zadaný koeficient jeho Fourierovy řady:

$$c_{-2} = \dots 0 \dots$$

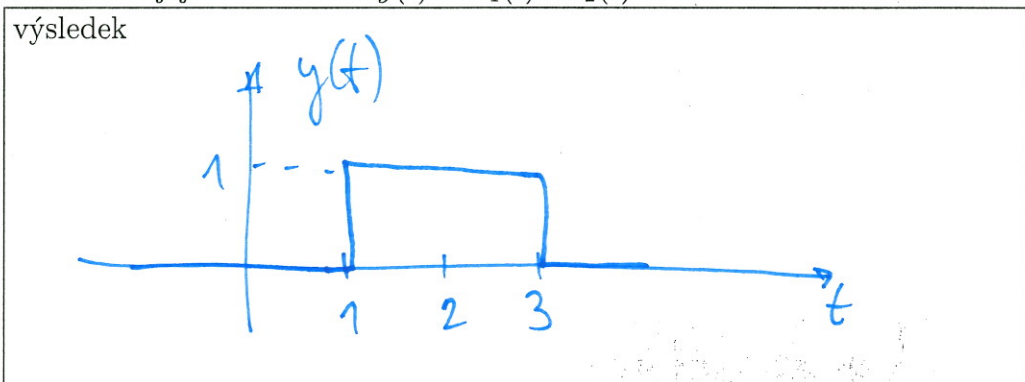

pozor, střední hodnota je 0!

Příklad 4 První signál je obdélníkový impuls zadaný jako $x_1(t) = \begin{cases} 1 & \text{pro } t \in [0, 2] \\ 0 & \text{jinde} \end{cases}$,

druhý je Diracův impuls: $x_2(t) = \delta(t - 1)$

Nakreslete jejich konvoluci $y(t) = x_1(t) * x_2(t)$.

Příklad 5 Vypočítejte a do tabulky doplňte kruhovou konvoluci dvou signálů s diskretním časem o délce $N = 4$:

n	0	1	2	3
$x_1[n]$	1	0	1	-1
$x_2[n]$	1	2	1	2
$x_1[n] \circledast x_2[n]$	0	3	0	3

Příklad 6 Třetí koeficient Fourierovy řady periodického signálu se spojitým časem $x(t)$ je $c_{x3} = 14 + 4j$. Signál $y(t) = x(3t)$. Pokud jste schopni určit nějaký koeficient Fourierovy řady signálu $y(t)$, napište který a jakou má hodnotu.

při změně časového měřítka zůstávají koeficienty FR stejné!

$c_{y3} = 14 + 4j$

Příklad 7 Hnětač těsta má poloměr $r = 2$ cm. Otáčí se rychlostí 10 otáček za sekundu. Do těsta je tlačena rychlostí 5 cm/s. Popište dráhu bodu na jeho okraji pomocí komplexní exponenciály $x(l)$. Nezávislá proměnná bude hloubka zatlačení do těsta l , směr otáčení si zvolte, počáteční fázi neřešte.

takže 2 otáčky na 1cm, $\omega = 2 \cdot 2\pi$

$x(l) = 2 e^{j4\pi l}$

Příklad 8 Určete, zda je systém popsán rovnicí $y(t) = x(t - 1) - 1$ časově invariantní.

Časově invariantní ANO / NE.

Příklad 9 Systém se spojitým časem je dán pomocí přenosové funkce: $H(s) = \frac{s+2}{s^2+0.5s+1}$

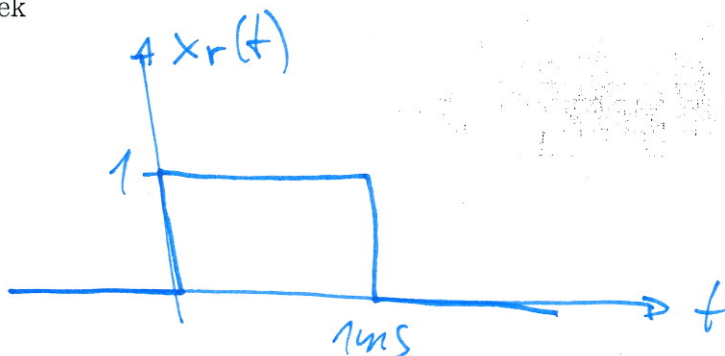
Zapište jeho diferenciální rovnici: $\frac{s+2}{s^2+0.5s+1} = \frac{Y(s)}{X(s)}$ $X(s)(s+2) = Y(s)(s^2+0.5s+1)$

$\frac{dx(t)}{dt} + 2x(t) = \frac{d^2y(t)}{dt^2} + 0,5 \frac{dy(t)}{dt} + y(t)$

Příklad 10 Obdélníkový signál $x(t) = \begin{cases} 1 & \text{pro } t \in [0, 1 \text{ ms}] \\ 0 & \text{jinde} \end{cases}$

je ideálně vzorkován na vzorkovací frekvenci $F_s = 200$ MHz a pak ideálně rekonstruován. Nakreslete signál po rekonstrukci a krátce okomentujte.

výsledek

Komentář: velmi vysoká F_s , prakticky beze změny.

Příklad 11 Diskrétní signál má dva vzorky nenulové: $x[0] = 1$, $x[1] = 1$, ostatní jsou nula. Určete hodnotu jeho Fourierovy transformace s diskretním časem (DTFT) na normované kruhové frekvenci $\omega_1 = \frac{\pi}{4}$ rad. Pomůcka: $\frac{1}{\sqrt{2}} = 0.7$

$\tilde{X}(e^{j\omega}) = \sum_{n=-\infty}^{\infty} x[n]e^{-j\omega n} = 1e^{j0} + 1e^{-j\omega} = 1 + e^{-j\omega}$

$\tilde{X}(e^{j\omega_1}) = 1 + 0,7 - 0,7j = 1,7 - 0,7j = 1 + e^{-j\omega}$

Příklad 12 Reálný signál s diskretním časem má délku $N = 16$. Hodnota jeho Fourierovy transformace s diskretním časem (DTFT) na normované kruhové frekvenci $\omega_1 = \frac{\pi}{2}$ je $\tilde{X}(e^{j\omega_1}) = 10 - j$.

Pokud to jde, určete zadaný koeficient jeho Diskrétní Fourierovy transformace (DFT), jinak napište "nelze určit".

koeficient $k \rightarrow$ frekvence $k \frac{2\pi}{N}$
 $N-k \rightarrow \left(2\pi - \frac{k2\pi}{N}\right)^*$

$X[15] = \dots$ nelze určit

Příklad 13 Napište první čtyři hodnoty komplexní exponenciály s diskretním časem $x[n] = e^{j\frac{2\pi}{N}kn}$ pro $N = 8$ a $k = 3$

$e^{j\frac{2\pi}{8}3 \cdot n} = e^{j\frac{3}{4}2\pi n}$

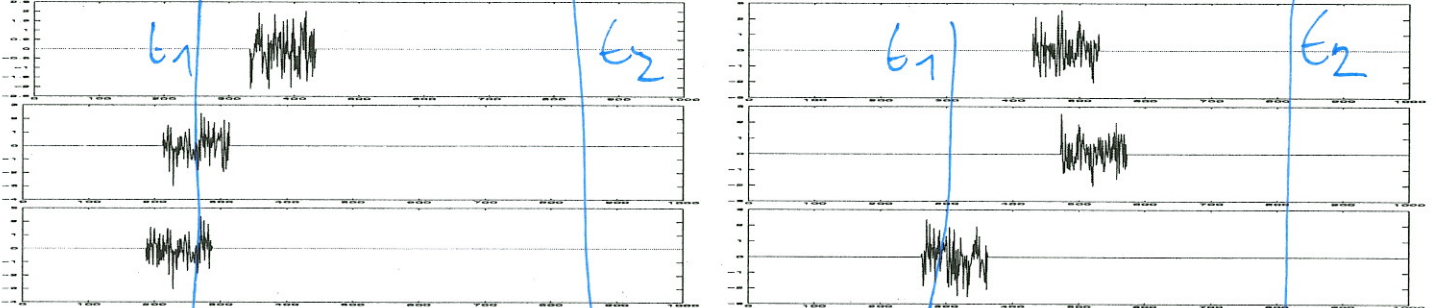
$x[0] = 1$ $x[1] = \frac{1}{\sqrt{2}} + j\frac{1}{\sqrt{2}}$ $x[2] = -j$ $x[3] = \frac{1}{\sqrt{2}} - j\frac{1}{\sqrt{2}}$

Příklad 14 Číslicový filtr realizuje pouze zpoždění, má impulsní odezvu: $h[n] = \begin{cases} 1 & \text{pro } n = 2 \\ 0 & \text{jinde} \end{cases}$ nemění amplitudu, fázi zpožďuje o $2\omega_1$.

Na vstupu má cosinusovku bez počáteční fáze: $x[n] = \cos(\frac{2\pi}{40}n)$. Na výstupu je rovněž cosinusovka. Určete její počáteční fázi.

$\phi_{y1} = \dots - \frac{4\pi}{40} = -\frac{\pi}{10}$ rad

Příklad 15 Následující obrázky ukazují 6 realizací náhodného signálu.

Určete, zda se jedná o stacionární signál.

stačí např odhadnout rozptyl v tomto čase t_1 a t_2 a srovnat...

NE

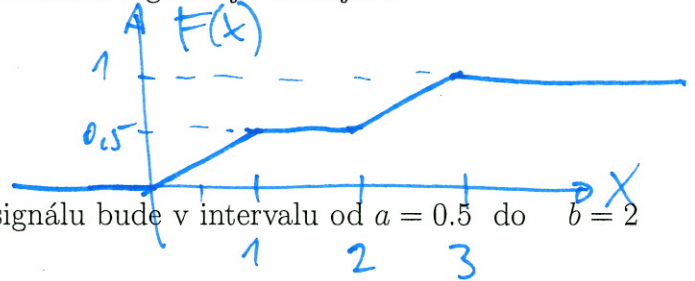
Odpověď: .....

Příklad 16 Číslicový filtr $H_a(z)$ má dva póly: $p_{a,1/2} = 0.5 \pm 0.5j$. Číslicový filtr $H_b(z)$ má také dva póly: $p_{b,1/2} = -0.5 \pm 0.5j$. Určete, kolik pólů a jaké bude mít filtr vzniklý zapojením $H_a(z)$ a $H_b(z)$ do série (za sebe).

počet: 4 póly: $0,5 \pm 0,5j, -0,5 \pm 0,5j$

Příklad 17 Distribuční funkce stacionárního náhodného signálu je dána jako

$$F(x) = \begin{cases} 0 & \text{pro } x < 0 \\ 0.5x & \text{pro } x \in [0, 1] \\ 0.5 & \text{pro } x \in [1, 2] \\ 0.5(x-2) + 0.5 & \text{pro } x \in [2, 3] \\ 1 & \text{pro } x > 3 \end{cases}$$

Určete pravděpodobnost, že hodnota náhodného signálu bude v intervalu od $a = 0.5$ do $b = 2$

$\mathcal{P}\{a < \xi(t) < b\} = \dots$ $0,5 - 0,25 = 0,25$

Příklad 18 Signál je kvantován na $b = 24$ bitech. Při kvantování je plně využita dynamika kvantizéru. Určete poměr signálu k šumu.

SNR = $144 + \text{výchozí konstanta dB}$

Příklad 19 Matice (maska) 2D filtru o velikosti 4×4 je dána následovně:

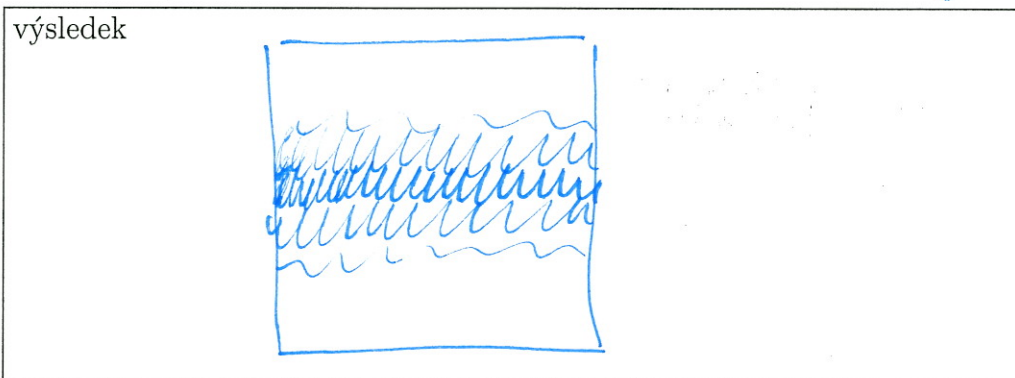
$$h[i, j] = \begin{bmatrix} -1 & 1 & -1 & 1 \\ 1 & -1 & 1 & -1 \\ -1 & 1 & -1 & 1 \\ 1 & -1 & 1 & -1 \end{bmatrix}$$

Určete, zda se jedná o dolní nebo horní propust.

Odpověď: horní propust

Příklad 20 Obrázek (stupně šedi od hodnoty 0 do hodnoty 1) $x[k, l]$ má rozměry 100×100 pixelů. Jeho nenulové koeficienty 2D-DFT jsou $X[0, 0] = 5000$, $X[1, 0] = 2500$, ostatní jsou nulové. Nakreslete obrázek $x[k, l]$.

ss. sloužka   1 perioda v svisle

Poznámka pro experty na zpracování obrazu: ve 2D-DFT musí být z důvodů symetrie ještě jeden koeficient nenulový: $X[99, 0] = 2500$.

Semestrální zkouška ISS, 1. opravný termín, 15.1.2013, skupina B

Login: ..... Příjmení a jméno: ..... Podpis: .....
(čitelně!)

Příklad 1 Cosinusovka může být zapsána jako $x(t) = C_1 \cos(\omega_1 t + \phi_1)$ nebo jako $x(t) = C_1 \cos(\omega_1(t + \tau))$.
Určete hodnotu τ pro cosinusovku: $x(t) = 40 \cos(10\pi t - \frac{\pi}{2})$

$$\tau = \frac{-\frac{\pi}{2}}{10\pi} = -\frac{\frac{1}{20}}{1} = -\frac{1}{20}$$

$$\tau = -\frac{1}{20} = -0,05s$$

Příklad 2 Určete základní periodu N_1 diskrétního harmonického signálu: $x[n] = 10 \cos(\frac{\pi}{34}n)$

$$N_1 \cdot \frac{\pi}{34} = k 2\pi$$

$$N_1 = k 68$$

$$N_1 = 68$$

Příklad 3 Je dán následující periodický signál se spojitým časem:

$$x(t) = \begin{cases} 1 & \text{pro } t \in [-2\text{ms}, 2\text{ms}] \\ -1 & \text{pro } t \in [-4\text{ms}, -2\text{ms}] \text{ a pro } t \in [2\text{ms}, 4\text{ms}] \end{cases}$$

viz A

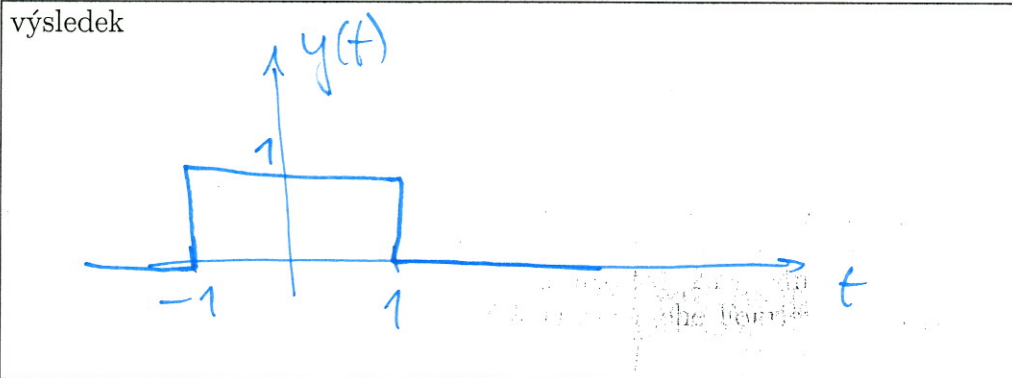
s periodou $T_1 = 8$ ms. Určete zadaný koeficient jeho Fourierovy řady:

$$c_2 = 0$$

Příklad 4 První signál je obdélníkový impuls zadaný jako $x_1(t) = \begin{cases} 1 & \text{pro } t \in [0, 2] \\ 0 & \text{jinde} \end{cases}$,

druhý je Diracův impuls: $x_2(t) = \delta(t + 1)$

Nakreslete jejich konvoluci $y(t) = x_1(t) * x_2(t)$.

Příklad 5 Vypočítejte a do tabulky doplňte kruhovou konvoluci dvou signálů s diskretním časem o délce $N = 4$:

n	0	1	2	3
$x_1[n]$	1	0	1	-1
$x_2[n]$	1	1	1	2
$x_1[n] \circledast x_2[n]$	1	2	0	2

Příklad 6 Třetí koeficient Fourierovy řady periodického signálu se spojitým časem $x(t)$ je $c_{x3} = 14 + 4j$. Signál $y(t) = x(3t)$. Pokud jste schopni určit nějaký koeficient Fourierovy řady signálu $y(t)$, napište který a jakou má hodnotu.

$$c_{y3} = 14 + 4j$$

Příklad 7 Hnětač těsta má poloměr $r = 2$ cm. Otáčí se rychlostí 10 otáček za sekundu. Do těsta je tlačěn rychlostí 5 cm/s. Popište dráhu bodu na jeho okraji pomocí komplexní exponenciály $x(l)$. Nezávislá proměnná bude hloubka zatlačení do těsta l , směr otáčení si zvolte, počáteční fázi neřešte.

Viz A

$$x(l) = \dots\dots\dots$$

Příklad 8 Určete, zda je systém popsany rovnicí $y(t) = x^2(t - 1)$ časově invariantní.

Časově invariantní ANO / NE.

Příklad 9 Systém se spojitým časem je dán pomocí přenosové funkce: $H(s) = \frac{s^2 + s + 2}{s^2 + 0.5s + 1}$

Zapište jeho diferenciální rovnici:

$$\frac{d^2x(t)}{dt^2} + \frac{dx(t)}{dt} + 2x(t) = \frac{d^2y(t)}{dt^2} + 0.5 \frac{dy(t)}{dt} + y(t)$$

Příklad 10 Obdélníkový signál $x(t) = \begin{cases} 1 & \text{pro } t \in [0, 1 \text{ ms}] \\ 0 & \text{jinde} \end{cases}$

je ideálně vzorkován na vzorkovací frekvenci $F_s = 100$ MHz a pak ideálně rekonstruován. Nakreslete signál po rekonstrukci a krátce okomentujte.

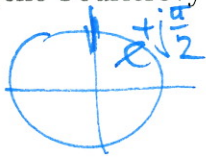
výsledek

Viz A

Komentář: .....

Příklad 11 Diskrétní signál má dva vzorky nenulové: $x[0] = 1$, $x[1] = 1$, ostatní jsou nula. Určete hodnotu jeho Fourierovy transformace s diskretním časem (DTFT) na normované kruhové frekvenci

$$\omega_1 = -\frac{\pi}{2}$$

viz A

$$\tilde{X}(e^{j\omega_1}) = \underline{1+j}$$

Příklad 12 Reálný signál s diskretním časem má délku $N = 16$. Hodnota jeho Fourierovy transformace s diskretním časem (DTFT) na normované kruhové frekvenci $\omega_1 = \frac{\pi}{2}$ je $\tilde{X}(e^{j\omega_1}) = 10 - j$.

viz A

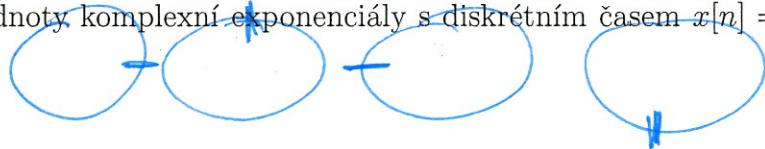
Pokud to jde, určete zadaný koeficient jeho Diskrétní Fourierovy transformace (DFT), jinak napište "nelze určit".

odpovídá k=4

$$X[12] = \underline{X[4] = 10+j}$$

Příklad 13 Napište první čtyři hodnoty komplexní exponenciály s diskretním časem $x[n] = e^{j\frac{2\pi}{N}kn}$ pro $N = 8$ a $k = 2$

$$e^{j\frac{\pi}{2}n}$$

$$x[0] = \underline{1} \quad x[1] = \underline{j} \quad x[2] = \underline{-1} \quad x[3] = \underline{-j}$$

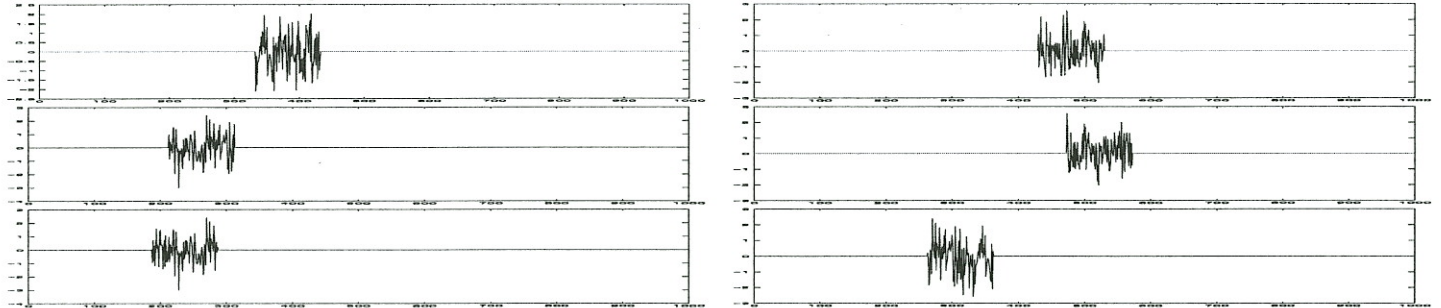
Příklad 14 Číslíkový filtr realizuje pouze zpoždění, má impulsní odezvu:

$$h[n] = \begin{cases} 1 & \text{pro } n = 4 \\ 0 & \text{jinde} \end{cases}$$

Na vstupu má cosinusovku bez počáteční fáze: $x[n] = \cos(\frac{2\pi}{40}n)$. Na výstupu je rovněž cosinusovka. Určete její počáteční fázi.

$$\phi_{y1} = \underline{-\frac{8\pi}{40} = -\frac{\pi}{5} \text{ rad}}$$

Příklad 15 Následující obrázky ukazují 6 realizací náhodného signálu.

Určete, zda se jedná o stacionární signál.

NE

Odpověď: .....

Příklad 16 Číslicový filtr $H_a(z)$ má dva póly: $p_{a,1/2} = 0.5 \pm 0.5j$. Číslicový filtr $H_b(z)$ má také dva póly: $p_{b,1/2} = -0.5 \pm 0.5j$. Určete, kolik pólů a jaké bude mít filtr vzniklý zapojením $H_a(z)$ a $H_b(z)$ do série (za sebe).

viz A

počet: ..... póly: .....

Příklad 17 Distribuční funkce stacionárního náhodného signálu je dána jako

$$F(x) = \begin{cases} 0 & \text{pro } x < 0 \\ 0.5x & \text{pro } x \in [0, 1] \\ 0.5 & \text{pro } x \in [1, 2] \\ 0.5(x-2) + 0.5 & \text{pro } x \in [2, 3] \\ 1 & \text{pro } x > 3 \end{cases}$$

Určete pravděpodobnost, že hodnota náhodného signálu bude v intervalu od $a = -1$ do $b = 2$

$\mathcal{P}\{a < \xi(t) < b\} = \dots\dots\dots 0,5 - 0 = 0,5$

Příklad 18 Signál je kvantován na $b = 16$ bitech. Při kvantování je plně využita dynamika kvantizéru. Určete poměr signálu k šumu.

SNR = ... 96 + nějaká konstanta dB

Příklad 19 Matice (maska) 2D filtru o velikosti 4×4 je dána následovně:

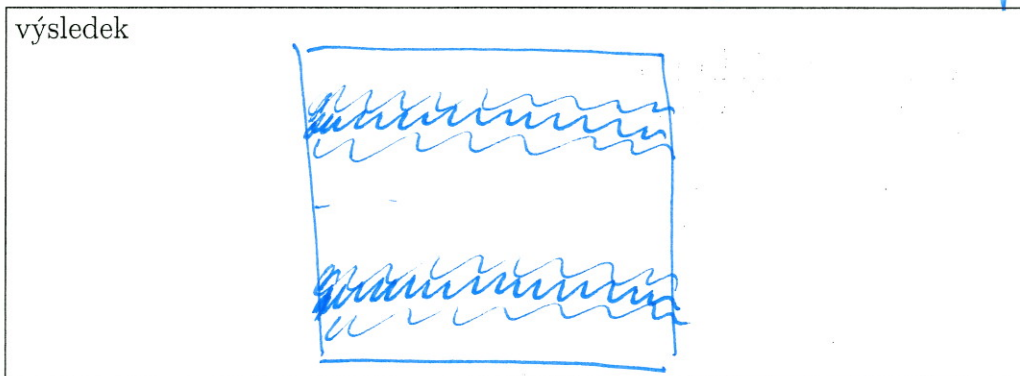
$$h[i, j] = \begin{bmatrix} -1 & 1 & -1 & 1 \\ 1 & -1 & 1 & -1 \\ -1 & 1 & -1 & 1 \\ 1 & -1 & 1 & -1 \end{bmatrix}$$

Určete, zda se jedná o dolní nebo horní propust.

Odpověď: ..... horní propust

Příklad 20 Obrázek (stupně šedi od hodnoty 0 do hodnoty 1) $x[k, l]$ má rozměry 100×100 pixelů. Jeho nenulové koeficienty 2D-DFT jsou $X[0, 0] = 5000$, $X[2, 0] = 2500$, ostatní jsou nulové. Nakreslete obrázek $x[k, l]$.

ss. složka z periody svisle

Poznámka pro experty na zpracování obrazu: ve 2D-DFT musí být z důvodů symetrie ještě jeden koeficient nenulový: $X[98, 0] = 2500$.

Semestrální zkouška ISS, 1. opravný termín, 15.1.2013, skupina C

REF

Login: ..... Příjmení a jméno: ..... Podpis: .....
(čitelně!)

Příklad 1 Cosinusovka může být zapsána jako $x(t) = C_1 \cos(\omega_1 t + \phi_1)$ nebo jako $x(t) = C_1 \cos(\omega_1(t + \tau))$.
Určete hodnotu τ pro cosinusovku: $x(t) = 40 \cos(20\pi t + \frac{\pi}{2})$

$$\tau = \frac{\frac{\pi}{2}}{20\pi}$$

$$\tau = \frac{1}{40} = 0,025s$$

Příklad 2 Určete základní periodu N_1 diskrétního harmonického signálu: $x[n] = 10 \cos(\frac{2}{17}n)$

$$N_1 \cdot \frac{2}{17} = k \cdot 2\pi$$

$$N_1 = 17k \text{ ... nejde}$$

$N_1 =$ *neexistuje*

Příklad 3 Je dán následující periodický signál se spojitým časem:

$$x(t) = \begin{cases} 1 & \text{pro } t \in [-2\text{ms}, 2\text{ms}] \\ -1 & \text{pro } t \in [-4\text{ms}, -2\text{ms}] \text{ a pro } t \in [2\text{ms}, 4\text{ms}] \end{cases}$$

viz A

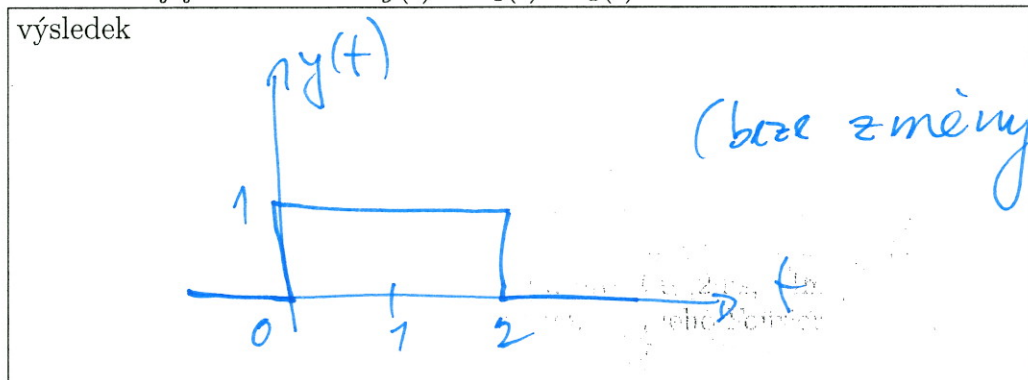
s periodou $T_1 = 8$ ms. Určete zadaný koeficient jeho Fourierovy řady:

$$c_4 = 0$$

Příklad 4 První signál je obdélníkový impuls zadaný jako $x_1(t) = \begin{cases} 1 & \text{pro } t \in [0, 2] \\ 0 & \text{jinde} \end{cases}$,

druhý je Diracův impuls: $x_2(t) = \delta(t)$

Nakreslete jejich konvoluci $y(t) = x_1(t) \star x_2(t)$.

Příklad 5 Vypočítejte a do tabulky doplňte kruhovou konvoluci dvou signálů s diskrétním časem o délce $N = 4$:

n	0	1	2	3
$x_1[n]$	1	0	1	-1
$x_2[n]$	1	1	2	2
$x_1[n] \otimes x_2[n]$	2	1	1	2

Příklad 6 Třetí koeficient Fourierovy řady periodického signálu se spojitým časem $x(t)$ je $c_{x3} = 14 + 4j$. Signál $y(t) = x(3t)$. Pokud jste schopni určit nějaký koeficient Fourierovy řady signálu $y(t)$, napište který a jakou má hodnotu.

$c_{y3} = 14 + 4j$

Příklad 7 Hnětač těsta má poloměr $r = 2$ cm. Otáčí se rychlostí 10 otáček za sekundu. Do těsta je tlačén rychlostí 5 cm/s. Popište dráhu bodu na jeho okraji pomocí komplexní exponenciály $x(l)$. Nezávislá proměnná bude hloubka zatlačení do těsta l , směr otáčení si zvolte, počáteční fázi neřešte.

viz A

$x(l) = \dots$

Příklad 8 Určete, zda je systém popsáný rovnicí $y(t) = x^t(t-1)$ časově invariantní.

ruší invariantnost!

Časově invariantní ANO / NE.

Příklad 9 Systém se spojitým časem je dán pomocí přenosové funkce: $H(s) = \frac{1}{s^2 + 0.5s + 1}$

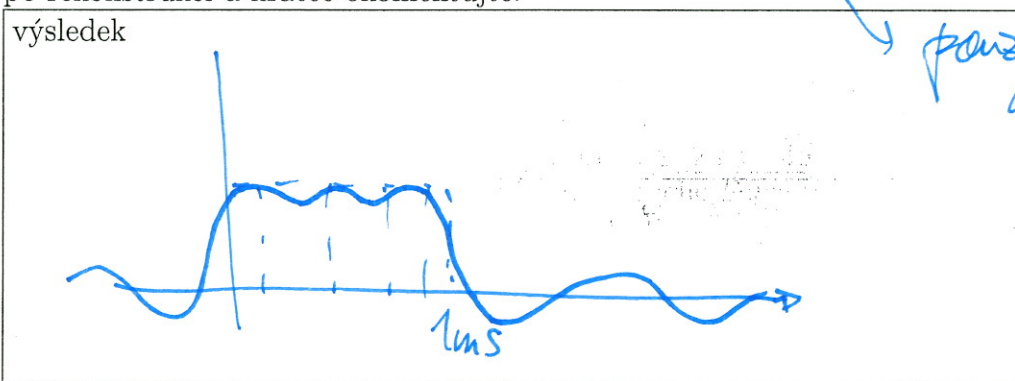
Zapište jeho diferenciální rovnici:

$$x(t) = \frac{dy^2(t)}{dt^2} + 0,5 \frac{dy(t)}{dt} + y(t)$$

Příklad 10 Obdélníkový signál $x(t) = \begin{cases} 1 & \text{pro } t \in [0, 1 \text{ ms}] \\ 0 & \text{jinde} \end{cases}$

je ideálně vzorkován na vzorkovací frekvenci $F_s = 4000$ Hz a pak ideálně rekonstruován. Nakreslete signál po rekonstrukci a krátce okomentujte.

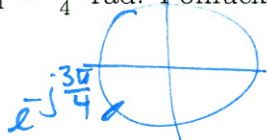
výsledek

→ pouze 4 vzorky na obdélník!

Komentář: signál zkreslený kvůli porušení vzork. teoremu.

Příklad 11 Diskrétní signál má dva vzorky nenulové: $x[0] = 1$, $x[1] = 1$, ostatní jsou nula. Určete hodnotu jeho Fourierovy transformace s diskretním časem (DTFT) na normované kruhové frekvenci $\omega_1 = \frac{3\pi}{4}$ rad. Pomůcka: $\frac{1}{\sqrt{2}} = 0.7$

viz A

$$\tilde{X}(e^{j\omega_1}) = 1 - 0.7 - 0.7j = \underline{\underline{0.3 - 0.7j}}$$

Příklad 12 Reálný signál s diskretním časem má délku $N = 16$. Hodnota jeho Fourierovy transformace s diskretním časem (DTFT) na normované kruhové frekvenci $\omega_1 = \frac{\pi}{2}$ je $\tilde{X}(e^{j\omega_1}) = 10 - j$.

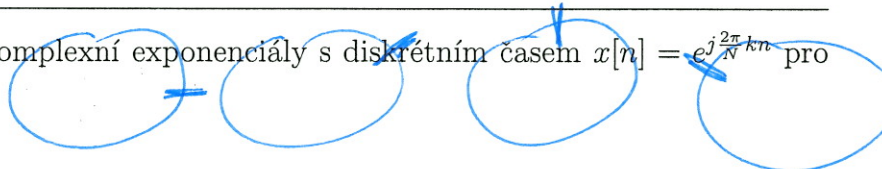
viz A

Pokud to jde, určete zadaný koeficient jeho Diskrétní Fourierovy transformace (DFT), jinak napište "nelze určit".

$$X[5] = \text{nelze určit}$$

Příklad 13 Napište první čtyři hodnoty komplexní exponenciály s diskretním časem $x[n] = e^{j\frac{2\pi}{N}kn}$ pro $N = 8$ a $k = 1$

$$e^{j\frac{\pi}{4}n}$$

$$x[0] = 1 \quad x[1] = \frac{1}{\sqrt{2}} + j\frac{1}{\sqrt{2}} \quad x[2] = j \quad x[3] = -\frac{1}{\sqrt{2}} + j\frac{1}{\sqrt{2}}$$

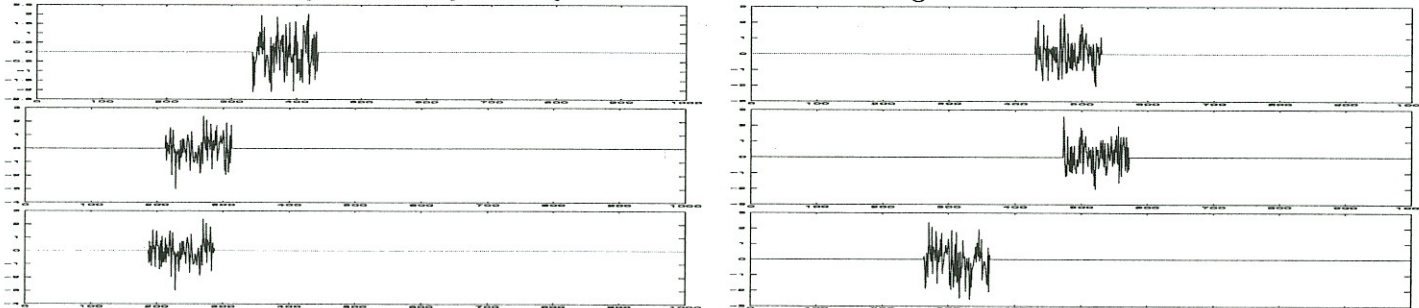
Příklad 14 Číslicový filtr realizuje pouze zpoždění, má impulsní odezvu:

$$h[n] = \begin{cases} 1 & \text{pro } n = 3 \\ 0 & \text{jinde} \end{cases}$$

Na vstupu má cosinusovku bez počáteční fáze: $x[n] = \cos(\frac{2\pi}{40}n)$. Na výstupu je rovněž cosinusovka. Určete její počáteční fázi.

$$\phi_{y1} = -\frac{6\pi}{40} = -\frac{3\pi}{20} \text{ rad}$$

Příklad 15 Následující obrázky ukazují 6 realizací náhodného signálu.

Určete, zda se jedná o stacionární signál.

NE

Odpověď: .....

Příklad 16 Číslicový filtr $H_a(z)$ má dva póly: $p_{a,1/2} = 0.5 \pm 0.5j$. Číslicový filtr $H_b(z)$ má také dva póly: $p_{b,1/2} = -0.5 \pm 0.5j$. Určete, kolik pólů a jaké bude mít filtr vzniklý zapojením $H_a(z)$ a $H_b(z)$ do série (za sebe).

viz A

počet: ..... póly: .....

Příklad 17 Distribuční funkce stacionárního náhodného signálu je dána jako

$$F(x) = \begin{cases} 0 & \text{pro } x < 0 \\ 0.5x & \text{pro } x \in [0, 1] \\ 0.5 & \text{pro } x \in [1, 2] \\ 0.5(x-2) + 0.5 & \text{pro } x \in [2, 3] \\ 1 & \text{pro } x > 3 \end{cases}$$

Určete pravděpodobnost, že hodnota náhodného signálu bude v intervalu od $a = 0$ do $b = 3$

$\mathcal{P}\{a < \xi(t) < b\} = 1 - 0 = 1$

Příklad 18 Signál je kvantován na $b = 8$ bitech. Při kvantování je plně využita dynamika kvantizéru. Určete poměr signálu k šumu.

SNR = $48 + \text{nejaká konstanta dB}$

Příklad 19 Matice (maska) 2D filtru o velikosti 4×4 je dána následovně:

$$h[i, j] = \frac{1}{16} \begin{bmatrix} 1 & 1 & 1 & 1 \\ 1 & 1 & 1 & 1 \\ 1 & 1 & 1 & 1 \\ 1 & 1 & 1 & 1 \end{bmatrix}$$

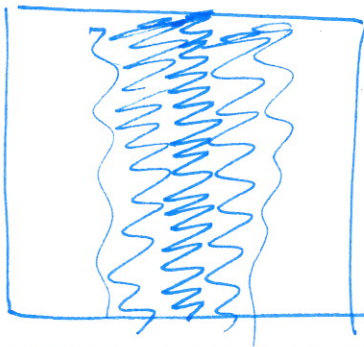
Určete, zda se jedná o dolní nebo horní propuště.

Odpověď: dolní propuště

Příklad 20 Obrázek (stupně šedi od hodnoty 0 do hodnoty 1) $x[k, l]$ má rozměry 100×100 pixelů. Jeho nenulové koeficienty 2D-DFT jsou $X[0, 0] = 5000$, $X[0, 1] = 2500$, ostatní jsou nulové. Nakreslete obrázek $x[k, l]$.

ss. složka 1 přízda vodorovně

výsledek

Poznámka pro experty na zpracování obrazu: ve 2D-DFT musí být z důvodů symetrie ještě jeden koeficient nenulový: $X[0, 99] = 2500$.

Semestrální zkouška ISS, 1. opravný termín, 15.1.2013, skupina D

Login: ..... Příjmení a jméno: ..... Podpis: .....
(čitelně!)

Příklad 1 Cosinusovka může být zapsána jako $x(t) = C_1 \cos(\omega_1 t + \phi_1)$ nebo jako $x(t) = C_1 \cos(\omega_1(t + \tau))$.
Určete hodnotu τ pro cosinusovku: $x(t) = 40 \cos(10\pi t - \pi)$

$$\tau = -\frac{\pi}{10\pi}$$

$$\tau = \dots = -\frac{1}{10} = -0,1 \text{ s}$$

Příklad 2 Určete základní periodu N_1 diskrétního harmonického signálu: $x[n] = 10 \cos(\frac{2\pi}{17}n)$

$$N_1 \cdot \frac{2\pi}{17} = k \cdot 2\pi$$

$$N_1 = k \cdot 17$$

$$N_1 = \dots = 17$$

Příklad 3 Je dán následující periodický signál se spojitým časem:

$$x(t) = \begin{cases} 1 & \text{pro } t \in [-2\text{ms}, 2\text{ms}] \\ -1 & \text{pro } t \in [-4\text{ms}, -2\text{ms}] \text{ a pro } t \in [2\text{ms}, 4\text{ms}] \end{cases}$$

viz A

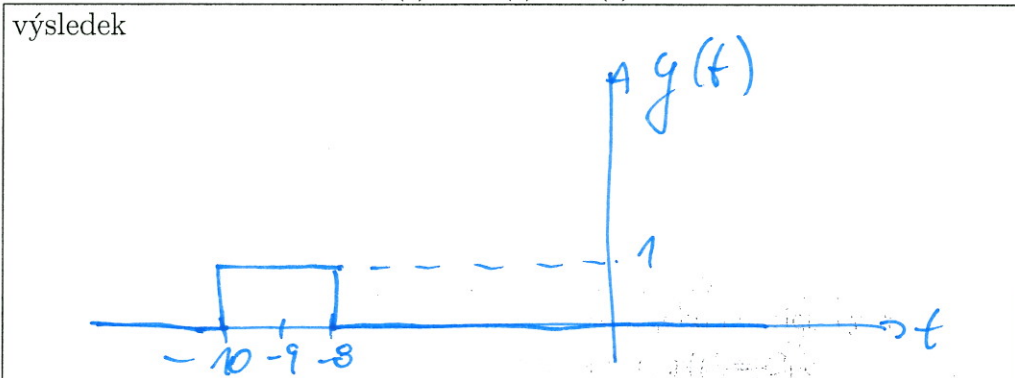
s periodou $T_1 = 8$ ms. Určete zadaný koeficient jeho Fourierovy řady:

$$c_0 = \dots = 0 \quad (\text{střední hodnota}).$$

Příklad 4 První signál je obdélníkový impuls zadaný jako $x_1(t) = \begin{cases} 1 & \text{pro } t \in [0, 2] \\ 0 & \text{jinde} \end{cases}$,

druhý je Diracův impuls: $x_2(t) = \delta(t + 10)$

Nakreslete jejich konvoluci $y(t) = x_1(t) \star x_2(t)$.

Příklad 5 Vypočítejte a do tabulky doplňte kruhovou konvoluci dvou signálů s diskretním časem o délce $N = 4$:

n	0	1	2	3
$x_1[n]$	1	0	1	-1
$x_2[n]$	1	2	2	2
$x_1[n] \circledast x_2[n]$	1	2	1	3

Příklad 6 Třetí koeficient Fourierovy řady periodického signálu se spojitým časem $x(t)$ je $c_{x3} = 14 + 4j$. Signál $y(t) = x(3t)$. Pokud jste schopni určit nějaký koeficient Fourierovy řady signálu $y(t)$, napište který a jakou má hodnotu.

$c_{y3} = \dots 14 + 4j \dots$

Příklad 7 Hnětač těsta má poloměr $r = 2$ cm. Otáčí se rychlostí 10 otáček za sekundu. Do těsta je tlačěn rychlostí 5 cm/s. Popište dráhu bodu na jeho okraji pomocí komplexní exponenciály $x(l)$. Nezávislá proměnná bude hloubka zatlačení do těsta l , směr otáčení si zvolte, počáteční fázi neřešte.

viz A

$x(l) = \dots$

Příklad 8 Určete, zda je systém popsany rovnicí $y(t) = x(t - 1)$ časově invariantní.

Časově invariantní ANO / NE.

Příklad 9 Systém se spojitým časem je dán pomocí přenosové funkce: $H(s) = s + 2$

Zapište jeho diferenciální rovnici:

$\frac{dx(t)}{dt} + 2x(t) = y(t)$

Příklad 10 Obdélníkový signál $x(t) = \begin{cases} 1 & \text{pro } t \in [0, 1 \text{ ms}] \\ 0 & \text{jinde} \end{cases}$

je ideálně vzorkován na vzorkovací frekvenci $F_s = 8000$ Hz a pak ideálně rekonstruován. Nakreslete signál po rekonstrukci a krátce okomentujte.

výsledek

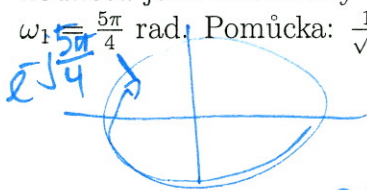
viz C

pouze 8 vzorků
což obdélník!

Komentář: .....

Příklad 11 Diskrétní signál má dva vzorky nenulové: $x[0] = 1$, $x[1] = 1$, ostatní jsou nula. Určete hodnotu jeho Fourierovy transformace s diskretním časem (DTFT) na normované kruhové frekvenci

$\omega_1 = \frac{5\pi}{4}$ rad. Pomůcka: $\frac{1}{\sqrt{2}} = 0.7$

viz A

$$\tilde{X}(e^{j\omega_1}) = \dots 1 - 0,7 + 0,7j = \underline{0,3 + 0,7j}$$

Příklad 12 Reálný signál s diskretním časem má délku $N = 16$. Hodnota jeho Fourierovy transformace s diskretním časem (DTFT) na normované kruhové frekvenci $\omega_1 = \frac{\pi}{2}$ je $\tilde{X}(e^{j\omega_1}) = 10 - j$.

viz A

Pokud to jde, určete zadaný koeficient jeho Diskrétní Fourierovy transformace (DFT), jinak napište "nelze určit".

$$X[4] = \dots 10 - j$$

Příklad 13 Napište první čtyři hodnoty komplexní exponenciály s diskretním časem $x[n] = e^{j\frac{2\pi}{N}kn}$ pro $N = 8$ a $k = 4$

$e^{j\pi n}$

$$x[0] = \dots 1 \quad x[1] = \dots -1 \quad x[2] = \dots 1 \quad x[3] = \dots -1$$

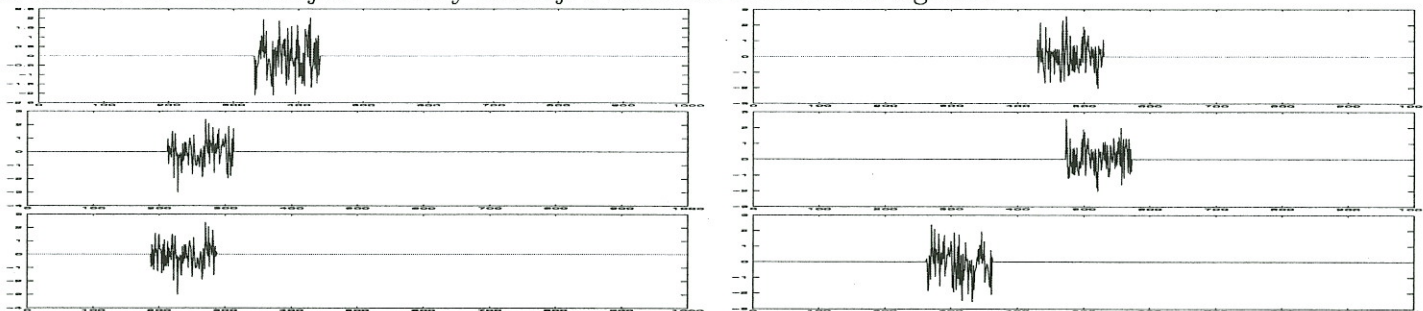
Příklad 14 Číslicový filtr realizuje pouze zpoždění, má impulsní odezvu:

$$h[n] = \begin{cases} 1 & \text{pro } n = 1 \\ 0 & \text{jinde} \end{cases}$$

Na vstupu má cosinusovku bez počáteční fáze: $x[n] = \cos(\frac{2\pi}{40}n)$. Na výstupu je rovněž cosinusovka. Určete její počáteční fázi.

$$\phi_{y1} = \dots -\frac{2\pi}{40} = -\frac{\pi}{20} \text{ rad}$$

Příklad 15 Následující obrázky ukazují 6 realizací náhodného signálu.

Určete, zda se jedná o stacionární signál.

NE

Odpověď: .....

Příklad 16 Číslicový filtr $H_a(z)$ má dva póly: $p_{a,1/2} = 0.5 \pm 0.5j$. Číslicový filtr $H_b(z)$ má také dva póly: $p_{b,1/2} = -0.5 \pm 0.5j$. Určete, kolik pólů a jaké bude mít filtr vzniklý zapojením $H_a(z)$ a $H_b(z)$ do série (za sebe).

viz A

počet: ..... póly: .....

Příklad 17 Distribuční funkce stacionárního náhodného signálu je dána jako

$$F(x) = \begin{cases} 0 & \text{pro } x < 0 \\ 0.5x & \text{pro } x \in [0, 1] \\ 0.5 & \text{pro } x \in [1, 2] \\ 0.5(x-2) + 0.5 & \text{pro } x \in [2, 3] \\ 1 & \text{pro } x > 3 \end{cases}$$

Určete pravděpodobnost, že hodnota náhodného signálu bude v intervalu od $a = 0.5$ do $b = 1.5$

$\mathcal{P}\{a < \xi(t) < b\} = \dots\dots\dots 0,5 - 0,25 = 0,25$

Příklad 18 Signál je kvantován na $b = 4$ bitech. Při kvantování je plně využita dynamika kvantizéru. Určete poměr signálu k šumu.

SNR = $4.6 = 24 + \text{nějaká konstanta dB}$

Příklad 19 Matice (maska) 2D filtru o velikosti 4×4 je dána následovně:

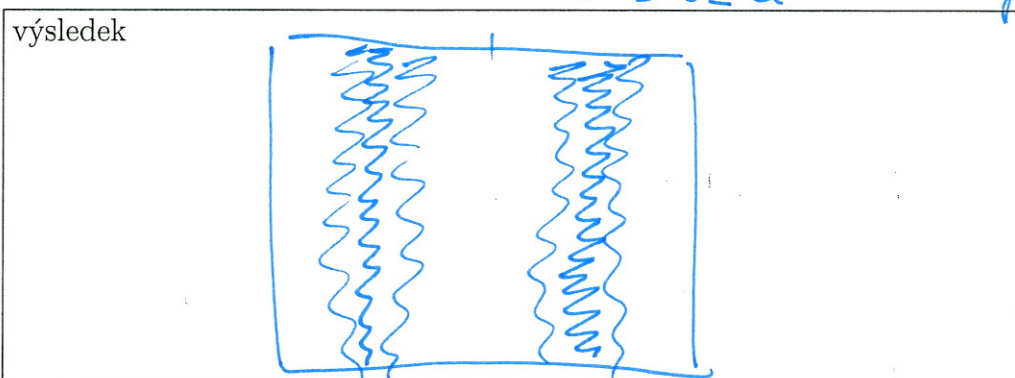
$$h[i, j] = \frac{1}{16} \begin{bmatrix} 1 & 1 & 1 & 1 \\ 1 & 1 & 1 & 1 \\ 1 & 1 & 1 & 1 \\ 1 & 1 & 1 & 1 \end{bmatrix}$$

Určete, zda se jedná o dolní nebo horní propust.

Odpověď: $\dots\dots\dots$ dolní propust

Příklad 20 Obrázek (stupně šedi od hodnoty 0 do hodnoty 1) $x[k, l]$ má rozměry 100×100 pixelů. Jeho nenulové koeficienty 2D-DFT jsou $X[0, 0] = 5000$, $X[0, 2] = 2500$, ostatní jsou nulové. Nakreslete obrázek $x[k, l]$.

s. složka z prvků vodorovně

Poznámka pro experty na zpracování obrazu: ve 2D-DFT musí být z důvodů symetrie ještě jeden koeficient nenulový: $X[0, 98] = 2500$.